

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Leu-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Elzstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erszébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 2-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Térgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dănsul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 193.

Brașov, Vineri 2 (15) Septembrie.

1905.

Naționalitățile din Ungaria.

In numărul de la 6 Septembrie al
ziarului „Deutsches Volksblatt“ din Viena ve-
dem publicat un articol, ce se ocupă cu
raporturile naționalităților din Ungaria.
Articolul s'a trimis numitului ziar de un
bărbat politic din nordul Ungariei și pen-
tru importanța lui, credem de cuviință a-l
reproduce la locul acesta în traducere ro-
mânească. E'tă acel articol:

1.

Este o eróre generală, care se
colporteză de toate diarele și de toți
politicianii maghiari, că cestiunea un-
gară este o problemă de drept pu-
blic a Maghiarilor.

Se caută a-se dovedi per longum
et latum, că Maghiarii nu numai că
au dreptul de a obține comanda
maghiară, d'er chiar datorită de a o
elupta.

Intr'aceea se vorbește mereu des-
pre Unguri, națiunea ungară și
voința poporului ungar, fără să se
precizeze exact noțiunea statului un-
gar și a cuvântului Ungaria.

Celelalte națiuni ale corónei lui
Ștefan nu se iau de loc în conside-
rare, ca și cum Maghiarii, Slovaci,
Români, Germani, Sërbi, Croați ar fi
unul și același lucru. Și totuși ces-
tiunea ungară, despre care se vor-
besce atâta, nu este o afacere numai
a Maghiarilor, ci a tuturor popórelor,
cari trăiesc în Ungaria. Cestiunea un-
gară este în prima linie cestiunea na-
ționalităților din Ungaria și numai
după aceea o harababură de drept
public pusă la cale de politiciani șireți.

După atâtea greșeli, de cari s'a
făcut culpabilă politica vieneză față
cu Maghiarii, pentru-ca cineva să ju-
dece despre relațiile din Ungaria, tre-
buie să aibă înaintea ochilor din ca-
pul locului, că formarea statului un-
gar, după cum bine observă profeso-
rul Pic, nu s'a făcut de-odată prin
cucerirea unei organizații unitare de
cătră un popor politicesc cultivat și
având un grad înalt cultural, ci din

contră prin atașarea mai mult séu
mai puțin laxă a singuraticelor teri-
torii cătră puterea centrală a terito-
riului maghiar, și prin politica înțelep-
tă a celor dintăi întemeiători ai
Ungariei singuraticelor teritorii au re-
ușit să fie încătușate de țera ma-
ghiară, respectându-se cu îngrijire li-
bertatea și aședămintele locale ale
locuitorilor.

Nici-odată Slovăcimea n'a fost
pacificată de cătră Maghiarii, în sen-
sul ca ei să aibă dreptul de a stîrpi
de acolo populația autohtonă. Nici
Ardealul n'a fost nici odată parte in-
tegrantă a imperiului maghiar, oțără
pacificată de cătră Maghiarii. Adevê-
rat, conștiința națională a singurati-
celor populațiuni, a fost până mai
curând neînsemnată în Ungaria și
Maghiarii au avut fără îndoială un
rol conducător, d'er numai fiind-că
nici la densii conștiința de rasă n'a
fost pronunțată mai înainte în sensul
de astădi, de aceea singuraticelor
popóre nici prin gând nu le trecea,
să începă o luptă de rasă contra
Maghiarilor. Acestea afară de repor-
turile materiale, nu se simțiau asu-
prite, și chiar și în privința acésta
nu de cătră Maghiarii. Și singuraticele
popóre, fiind cam egale la număr,
lupta pentru hegemonie nu putea să
ia formele violente, în cari se por-
ta astădi. Nici-odată Slovaci n'au
țintit la hegemonie în Ungaria de
nord, și tot așa și celelalte popóre
nemaghiare, d'er de sute de ani tóte
se luptă pentru păstrarea drepturilor
lor locale și a naționalității lor. Un-
garia a fost din vechime un stat no-
bilitar, căci Maghiarilor le lipsia pu-
terea pentru a subjugă cu desăvir-
șire pe nemaghiari și a-i asimila.

După stingerea Arpașilor, Un-
garia primi de fapt un caracter nobili-
tar federativ, statul era reprezentat
așa d'icând numai în afară prin re-
presentanța centrală, tablele statelor.
Jurisdicțiunea o exercitau în singu-

raticele teritorii comitatele, mai mult
séu mai puțin independente și inze-
strate cu mari privilegii. Cel mai vechiu
istoric anonim al Ungurilor vorbește
despre „principate în nord și sud“,
a, și d'er nu despre provinciile cucerite,
ci despre teritorii condiționat de sine
stătătoare. De fapt slovăcimea, tot așa
ca și Ardealul, era o țără ereditară
autonomă. Cestiunea naționalităților
numai cu timpul a devenit mai com-
plicată, când nobilimea slovacă, sud-
slavă și românească s'a instrăinat în
avantagiul Maghiarilor.

Apêrarea naționalităților a tre-
cut acum asupra poporului însuși și
nobilimea începă de acum să lupte
ca o castă bine încheată pentru pri-
vilegiile sale personale, jertfindu-și
propria naționalitate. Nobilimea din
Ungaria de nord a fost în majori-
tatea ei covârșitoare slovacă. Printre
străbunii lui Szentiványi, Kossuth,
Beniczky, Justh etc. se găsec nu
numai protagoniști ai limbei slovace,
ci chiar și poeți și scriitori de primul
rang și de mare însuflețire națională.
Dór însuși unchiul bun al lui Ludovic
Kossuth, George Kossuth a fost un
escelent versificator slovác. Elia Lanyi
(1560—1617), un străbun al actualului
ministru de justiție Bart. Lanyi, este
cunoscut istoricilor literari slavi ca
poet renumit pe terenul poeziei bi-
sericesci slovace, tot așa Petru Be-
niczky, ale cărui lucrări au fost eda-
te numai la 1873. Lucrări literare în-
semnate au eșit și din familia Sva-
tojansky (maghiarisată Szentiványi).
Cine pôte să afirme, decî, că nobi-
limea Ungariei de nord n'ar fi de
origine slovacă?

**Comitatul Tërnavă-mare și maghiari-
sarea instrucției poporale.** Comisiunea ad-
ministrativă a comitatului Tërnavă mare
a protestat țilele acestea, — după cum se
scrie din Sighișóra — cu mare majoritate
contra cunoscutelor ordonanțe ale minis-
trului de culte și instrucțiune publică, re-
feritoare la maghiarisarea instrucției pri-
mare.

Demisiunea cabinetului Fejervary.

In audiența de Marți a ministrului
președinte Fejervary, s'a întimplat ceea-ce
se vestise deja de mai înainte: *guvernul-Fe-
jervary și-a dat demisiunea, Majestatea
Sa a primit-o, d'er până una alta Va în-
sărcinat tot pe Fejervary cu conducerea
mai departe a afacerilor.* Demisiunea mi-
nisteriului a fost o firăscă urmare a refu-
sului din partea Monarhului de a aproba
noul program al guvernului, în care unul
din punctele principale era *votul universal.*

Causa cauzelor acestei demisiuni ne-
așteptate, ar fi ministrul președinte austriac
Gautsch. Acesta s'ar fi convins pe Maj. Sa, că
introducerea votului universal în Ungaria
ar avé urmări desastroase pentru Austria,
unde elementele radicale mult mai nume-
roase și mai înaintate în privința intelec-
tuală, ar produce o mișcare primejdiosă con-
trară centralismului german austriac. Din
25 milioane de locuitori ai Austriei, numai
8 milioane sunt Germani, restul de 17 mi-
lióne sunt Slavi și Italiani. Indată-ce s'ar
introduce votul universal și în Austria —
ceea-ce nu s'ar puté împiedeca — în »Reichs-
rath« elementul slav ar dispune perma-
nent de o majoritate de 2/3 voturi, ele-
mentul german cădënd la o minoritate de
1/3. In cazul acesta nu s'ar mai puté sus-
ține nici unitatea armatei, mult temută,
Germanii austriaci ar trece în masă în
tabăra radicalilor lui Schönerer și, ca con-
secență finală, dominațiunea în »Reichs-
rath« ar încapé pe mâna partidelor social-
democratice, în preponderanță slave.

Coróna va trage acum consecența
din noua situațiune creată de ea însași.
După guvernul Fejervary trebuie să ur-
meze alt guvern, care să nu fie legat prin
nici o promisiune cu privire la votul uni-
versal și să aibă și încrederea Corónei. Nu-
mai majoritatea dietală actuală (coalitiunea
partidelor opoziționale) pôte să dea din
sínul séu un astfel de guvern, căci ea nu
s'a angajat formal față cu acest postulat
respins de Corónă. D'er se scie, că acésta
majoritate a ținut, cel puțin până acum

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Museul național și serbările dela Sibiu.

(Urmare.)

Secțiua bisericeii ortodoxe române este
una dintre cele mai însemnate secții. Pă-
rintele ieromonach Dr. I. Miron Cristea a
aranjat-o cu mult gust. Impresia este din-
tre cele mai bune. De sigur se va face din
parte competentă o dare de semnă mai
amenunțată despre secțiua acésta — precum
și despre cea a bisericeii greco-catolice. D-l
profesor Iorga ajungând în secțiunile ace-
stea, a găsit un vast material necercetat
încă de nimeni — despre care va scrie la
timpul séu. Chiar numai descoperirea căr-
ților și obiectelor acestora vechi, referitóre
la istoria noastră culturală, să se fi fă-
cut cu ocazia aranjării expoziției, și resul-
tatal ar fi fost multămitor.

Dela nemuritorul regenerat al bi-
sericeii noastre ortodoxe, *Andreiu bar. de Șa-
guna*, am vădut expuse o serie de manu-
scrise, cari vor arunca o nouă lumină asu-
pra unor momente încă necunoscute ale

individualității sale: Șaguna ca scriitor, sca-
unul arhieresc a marelui metropolit, o bi-
blie corésă pentru tipar de mâna lui neo-
bosită, o corespondență bogată cu bărbați
de stat maghiari, din anii revoluțiunii din
1848/9 (Kossuth și I. Eötvös. d. e.) Ordu-
rile, cărțile arhieresci, alte reliqui perso-
nale, apoi mătăniile, sunt tot atâtea obie-
cte prețioase pentru museul ce se înființeză.
In legătură cu figura marelui arhieru mai
vedem o carte dedicată de un autor necu-
noscut lui Șaguna, — o descriere a revo-
luțiunii din 1848, scrisă în limba germană.
Titlul întreg este următorul: »Der Quer-
illas Krieg. Die Schilderhebung der Roma-
nen in den Erzgebirgen Siebenbürgens im
Iahre 1848/9«. Scrisorile amintite — cores-
pondeța cu bărbații de stat și cu alte per-
sonalități marcante, — se vor publica, după
cum am cunoscut, în »Telegraful Român«
și vor contribui foarte mult la lămurirea
unor cestiuni nebulóse, Tot cu ocazia acé-
sta amintesc o interesantă corespondență
între A. Maniu și gen. Klapka, etc., care
ar fi bine să fie cetită de cătră un specialist.

Cu ocazia acésta s'a aflat și *cel mai
vechiu antimis* românesc. Nici biserica orto-
doxă din România, nici cea gr. cat. nu

posede un antimis atât de vechiu. Metropo-
litol Ioasaf al Bălgradului, a dat acest an-
timis în anul 1682. (pe timpul lui Mihail
Apafi); urméză apoi multe alte antimise
din diferiți ani.

Pe lângă cruci — dela cele mai pri-
mitive, din lemn, până la cele mai scum-
pe și frumoase (crucea bisericeii parohiale
din Sibiu, din Brașov, dela sfânta Ador-
mire, — din Alba-Iulia, etc.) mai sunt
praporți, pistornice, evanghelii (Sibiu, Bra-
șov), potire, prasnicare, (Răhău) cirji epis-
copesci, ornate vechi și noué bisericesci.
Epitrafire în fir de aur, Sibiu Alba-Iulia
o sfiță dela Sf. Nicolae din Brașov (1748);
o icónă — probabil cea mai veche icónă
românească — represintă scene din viața
lui Alexandru Machedon (de prin 1650
— 70).

Sculptorul Aurel Cotărlă din Oravița
română expune chivotul bisericesc din
Viștea inf., reprezentând *catedrala din Si-
biu* în miniatură, lucrată în lemn. Tot re-
feritor la catedrală vedem vre-o câteva
colonne de la porțile împărătesci, tetra-
podul, stranele și pulturile cântăreților —
modelele obiectelor, cari vor figura în noua
și măréta catedrală ortodoxă. Cu deose-

bită bucurie observăm, că obiectele din
catedrală sunt împodobite cu ornamenta-
ție caracteristic românească — acésta mul-
țămită sirguinței și bunului gust al d-lui
ieromonach Dr. Miron Cristea, care a fă-
cut studii speciale în domeniul acesta. Fap-
tul acesta servește spre deosebită laudă
d-sale și se va accentua mai mult cu oca-
sia sfințirii catedralei. O dovadă despre
prestațiunile escelente ale d-sale pe tere-
nul iconografiei bizantine — și în special
a bisericeii noastre, este cartea apărută în
timpul din urmă despre »iconografia și in-
tocmirile din internul bisericeii răsăritene«,
care figuréză la expoziție.

Pe păreți se află tablourile tuturor
episcopilor diecesei Aradului, apoi a me-
tropolitilor și episcopilor din Sibiu, a me-
cenașilor *Gojdu, Andronic*; mormintele ar-
chiereilor, reședința din Reșinari, bustul
imposant al lui Șaguna (marmoră).

Fotografiile bisericeilor vechi de
lemn din Poiana, Vidra, Borgosusenii, Șar-
patoc, Muncelul mic, cu turnurile țuguiate
și păreții neputincioși, față'n față cu edi-
ficiile noué și frumoase ale celorlalte bi-
sericeii din Transilvania și Bănat.

Am simțit lipsa fotografiilor de la

mortiş la limba de comandă maghiară, care postulat întîmplînd de asemenea un veto hotărît din partea Coronei.

Ce se va întîmpla d'ér? Nu rămîne alta, decât coaliţiunea să abandoneze *de-ocamdată* acest postulat şi să se mulţumescă cu ceea ce li-s'a oferit şi până acum Maghiarilor pe terenul militar din partea Coronei.

Se şi svonesce, că Kossuth, Andrassy, Banffy, Zichy etc. vor fi chemaţi la Viena pentru a li-se oferi cârma ţării pe baza unui program din care să lipsescă votul universal. Înţelegerea p'ote să fie uşoră. Până acum Coróna şi coaliţia nu s'au putut înţelege asupra limbei de comandă, pe care cea dintâi n'o voia, cea de a doua însă da; acum înţelegerea pare sigură, căci e vorba de un punct, pe care nici coróna, nici coaliţia nu-l voiesc: „nici unei părţi adevărată nu-i trebuie votul universal.

*

Şedinţa de mâne, Vineri, a dietei va fi după toate semnele de scurtă durată. Guvernul va comunica demisiunea sa din post şi va invita camera să-şi amâne şedinţele. Dacă această nu se va face din proprie iniţiativă, guvernul va amâna el dieta prin rescript regal pe timp nedeterminat.

Se mai anunţă, că br. Fejervary se va duce Sâmbătă éráşî la Viena, ca să raporteze monarhului despre evenimentele ce se vor întîmpla în şedinţa de mâne a dietei, şi să-i prezente lista bărbaţilor politici, cari vor fi primiţi în audienţă zilele viitoare.

Braşov, 1 Septemvrie v.

Gautsch şi cestiunea sufragiului universal. Corespondentul vienes al ziarului vienes „Budapesti Hirlap“ află din sorginte competentă următoarele amănunte cu privire la *punctul de vedere al guvernului austriac* în cestiunea reformei electorale:

— E de sine înţeles, că guvernul austriac n'a făcut nici o încercare de a se amesteca în afacerile interne ale Ungariei. Coróna ar fi fost cea dintâi, care ar fi respins un astfel de amestec. Dimpotrivă este un adevăr, că Coróna a întreat pe şeful guvernului austriac, decât nu cumva propunerile făcute de guvernul ungar ating şi Austria? Ministrul preşedinte austriac a trebuit, firesce, să răspundă, că interesele guvernului său sunt în absolută contradicere cu aceea, ce intenţionează guvernul ungar. El s'a ocupat amănunţit cu efectul ce l'ar produce planul lui Fejervary asupra Austriei. Partide foarte puternice, cari sunt susţinătoarele păcii în „Reich-rath“, sunt în contra votului universal în Austria; alte contra din contră ar pretinde introducerea acestei reforme şi în Austria, decât în Ungaria s'ar reforma

dreptul electoral. Prin această pacea din parlamentul austriac, obţinută cu mari jertfe din partea domnitorului ca şi a popoarelor austriace, ar ajunge în cel mai mare pericol. Acest punct de vedere l'a comunicat Gautsch Monarhului. Într'asta nu p'ote fi nici un amestec în afacerile interne ale Ungariei.

Social-democraţii austriaci despre coaliţiune. Conducătorul social-democrat Victor Adler a apostrofat cu următoarele cuvinte atitudinea coaliţiei faţă cu votul universal:

— Bar. Gautsch împiedecă reforma electorală în Ungaria şi Kossuth cu *Ap-poyi s'aruncă să pupe mâna neagră-galbenă a lui Gautsch.* Social democraţii vor desvâli fără cruţare această atitudine la prima ocazie ce li-se va oferi.

Remaniere ministerială în Austria. Oficialul „Wiener Zeitung“ din 12 Septemvrie publică decretul referitor la desărcinarea miniştrilor v. *Hartel* (instrucţie) şi baronul de *Call* (comerţiu) şi numirea baronului *Bienerth* în locul celui dintâi şi a contelui *Auersperg* în locul celui de al doilea. Celor doi dintâi li-se confere crucea cea mare a ordinului Leopoldin, ér miniştrilor nou numiţi demnitatea de consilierii intimi.

»Crisa ungară şi Hohenzollernii«. Înainte de asta cu câteva săptămîni a apărut la Berlin o broşură scrisă de profesorul Zeysig şi care purta titlul de mai sus. În această broşură se atacă violent dinastia Habsburgilor şi se spune, că singurul remediu al nemulţumirilor seculare ar fi, decât Maghiarii s'ar rupe de Habsburgi şi să-şi alege ca domnitor un Hohenzollern.

Broşura a provocat senzaţie şi s'au pornit combinaţiuni asupra autorului. Profesorul Zeysig, evident, că nu era de cât un pseudonim. Cine a scris însă broşura, şi cine a inspirat-o? Ziarul „Az Ujság“ a acuzat pe redactorul din Budapesta Iulian Weiss, omul de încredere al contelui Apponyi, ceea ce i-a făcut pe amândoi aceştii domni să pornescă pe socotela lor o cercetare înţensivă cu scop de a descoperi pe adevăratul autor şi a se disculpa astfel de acuzaţiunea gravă a infidelităţii. Poliţia din Budapesta şi cea din Berlin a pornit de asemenea cercetări şi încetul cu încetul a început să dispară misterul.

În sfîrşit s'a aflat autorul în persoana lui Zigany Arpad, publicist. Acest Zigany este un om deştept şi bun scriitor, are însă un trecut furtunos. El a fost întîiî ampoi de poştă şi defraudând nisece bani, a stat închis timp de doi ani. Eşind din închisore a trăit în Italia şi pe urmă s'a întors în Ungaria, unde a scris pe la

diare, traducend romane etc. În timpul din urmă a fost secretar la baronul Banffy, ceea-ce însă nu-l împiedeca a scrie diferite broşuri politice plătite de guvern. („Le az álarcczal“).

Broşura »Crisa ungară şi Hohenzollernii« scrisă de Zigany, a tradus'o în nemţesce Al. Baneth, un evreu din Berlin funcţionar al baronului Herzog. Zigany a fost arestat. Cu ocaziunea perchişiei ce i-s'a făcut, s'a găsit o scrisore de a baronului Banffy, din care reiese, că adevăratul inspirator a fost dânsul. Baronul Banffy declarase cu o qi înainte »pe cuvântul de onore« că nu este amestecat în această afacere, în faţa probelor sdrobotore însă, va trebui să recunoscă şi el adevărul şi să tragă consecinţele.

Prietinia ruso-francesă. Trimisul special al ziarului frances *Matin* comunică ziarului său textul depeşilor schimbate între Witte şi Loubet în urma semnării tratatului de la Portsmouth.

Îată în întregime aceste depeşi:

»D-lui preşedinte al republicei,

Semnând astăzi, conform ordinului augustului meu stăpân, tratatul de pace, mi-am adus aminte de cordiala convorbire cu care m'aţi onorat, când am trecut ultima oră prin Paris.

Cunoscend sentimentele domniei-vostre faţă de suveranul meu şi faţă de întreg poporul rus, nu mă tot opri de a vă face cunoscut imediat marele eveniment ce a avut loc. Sunt convins că acest eveniment va servi a întări şi mai mult încă relaţiunile de amicitie şi alianţă ce există între ambele mari popore cărora aparţinem, şi vă rog, domnule preşedinte, să primiţi expresiunea profundului respect ce-mi inspiraţi Dumnia-vastră, ca şef al marelui naţiuni amice şi aliate precum şi sentimentele mele de vie simpatie«.

(ss) *Sergius Witte.*

Excelenţei sale mr. Sergius Witte, hotelul Saint-Regis, New-York.

Sunt cu adevărat atins de sentimentele ce inspiră telegrama dv. şi cari corespund atât de profund cordialităţii şi sincerităţii sentimentelor noastre. Sper că vă voi revede în curând şi că voi avea plăcerea de a vă felicita verbal, pentru modul demn cum aţi îndeplinit înalta misiune pe care Vi-a încredinţat-o Majestatea Sa împăratul Nicolae.

Franţa este fericită de pacea încheiată de cătră marea naţiune amică şi aliată, şi se asociază din adâncul inimei, la sentimentele poporului rus.

(ss) *Emile Loubet.*

mănăstirea în ruine din Sâmbăta, care este un important document archeologic atât pentru pictura, cât şi pentru vechimea sa istorică.

Diplomele metropoliţilor de la domnitor fotografiile binefăcătorilor gimnasiului din Braşov, fotografiile privitoare la corpul profesor, al famfarei, etc. din Braşov, documente din archiva bisericilor, protocoalele sinodelor, congresele, legi şi regulamente, tablouri de la congrese, publicaţiunile din editura Librăriei archidieceane şi pe lângă toate acestea — pietrii şi reliquii ale badii *Cârţan*, culese de prin Ierusalim, Ghetsemani, Roma, Pompei şi alte locuri.

Mai amintesc „*matricula celor căduţi în 1848/9*“ pentru tron şi neam, proprietatea bibliotecii arhiepiscopesci.

Tot atât de imponent s'a prezentat şi secţia *bisericeii greco-catolice*. E de admirat zelul cu care s'au apucat de lucru toţi factorii competenţi, ca această secţie să reuşescă atât de escelent.

Documentele, pe cari le arată *capitulul din Blăşiu*, sunt de o importanţă capitală. Asupra importanţei lor îşi va da părerea hotărîtore d-l prof. Iorga, care a rămas satisfăcut de nouele isvóre, pe cari

le-a găsit cu prilejul acesta. *Diecesa Lugosului* expune documente, manuscrise şi tipărituri. Dintre manuscrise amintesc: Biserica română în secolul al XIV-lea (canonicul I. Boros), Petrecerea Românilor în Dacia Traiană, de la Aurelian până la veacul al XIII-lea (canonic Gav. Pop, Lugos), memoriul istoric din »ziarul vieţii mele« (Ştefan Moldovan), o istorie unгурescă a anilor 1848/9, scrisă de preotul din Hunyadfalva Petru Raţiu etc. etc. Tot aici aflăm *cea mai veche carte de poezii* (litere latinesci, ortografie unгурescă) tipărită în Sibiu 1677.

Tilcul evangeliilor lui Coresi (Braşov) ediţia rară din 1566, *Pravila lui Matei Basarab* (1641) şi o mulţime nesfîrşită de cărţi bisericesci de aceeaşi mare importanţă.

Tablourile episcopilor şi metropoliţilor, între cari apare chipul sfâşiat de vreme a episcopului *Inocenţiu Micu Klein*. Date statistice despre starea sufletelor, a învăţăturii la sate, fotografii luate după odăile de învăţământ din *Blăşiu* şi *Năsăud*, un *covor gigantic* ţesut de femeile maramurăşene pentru catedrala din Blăşiu cu ocazia sfinţirii de metropolit, o serie

nesfîrşită de antimise vechi, publicaţiunile numeroase ale eruditului canonic Augustin *Bunea*, ale *institului archidiecean din Blăşiu* (Numirea etc.) tabloul lui Gh. *Şincai*, al lui *Cipariu*, numiri de metropoliţi şi episcopi din partea M. Sale şi actul de destituire a lui *Inocenţiu Micu Klein*.

Toate actele şi reliquiile acestea vorbesc o limbă eloquentă. Bisericile, vechile noastre ziduri de apărare, în cari încă şi astăzi va trebui să ne căutăm refugiu, ne arată trecutul nostru plin de sbucium. Evoluţia noastră nu se p'ote urmări altfel, decât ţinend-ne pas de pas de istoria bisericilor noastre. Şi cu cât trecutul nostru este mai mohorit, cu atât privim cu mai multă sfinţenie la mărturiile de martiraj ale antecesorilor noştri.

Ideia unui muzeu naţional a fost în stare să facă minunea de a desgroapa atâtea documente cređute neesistente până acum. Şi suntem numai la începutul muzeului. Câte descoperiri nu ne rezervă viitorul!

(Va urma.)

H. P. Petrescu.

SCIRILE DILEI.

— 14 Sept. u.

Inchiderea Expoziţiei din Sibiu. Astăzi la orele 6 d. a. se va închide expoziţia aranjată de Asociaţiunea pentru literatura rom. şi cultura poporului român. Începând cu ziua de mâne obiectele vor fi retrimise exposanţilor. Duminica trecută expoziţia a fost vizitată, după cum scrie »T. R.«, de un număr mai mare de studenţi din Blăşiu veniţi la Sibiu sub conducerea mai multor profesori. Din Sibiu profesorii şi elevii din Blăşiu au plecat la Avrig.

Concertul Stefanescu-Millea. Publicul din Braşov şi împrejurime va avea ocaziune Sâmbătă seara la hotelul Central a asculta un concert din cele mai frumoase. Tenorul liric Stefanescu este un cântăreţ desevirşit, cu o voce dulce şi melodioasă, ér flautistul Millea a dat probe escelente de aptitudinile sale artistice la Sibiu, unde a dat de asemenea un concert împreună cu Stefanescu. Programul este: 1) a. Schubert »Am Meer«. b. Flotow, Romanta din opera Marta (Stefanescu). 2) Doppler op. 26 »Fantasie pastorale hongroise« (Millea). 3) a. Donizetti: Elesir de amore. b. G. Stefanescu »Cântecul fluerăşului« (Stefanescu). 4) a. Hoffmann op. 98 »Andante«. b. W. Popp »Traviata« (Millea). 5) a. Flondor, Doină din »Moş Ciocărlan«. b. Verdi, Rigoleto. 6) R. Millea op. 7 »Fantasie brillante« (Millea) 7) a. G. Stefanescu »Mândruţită de la munte«. b. Kirchner »Fóie verde« (Stefanescu). Începutul la 8 ore. Preţul: Fotel 3 cor. Loc 1. 2 cor. Balcon cor. 1.50. Loc de stat 1 cor. Studenţi 50 b. Bilete se vind la librăria Zeidner.

Excursiune şcolară în Poiană. Excursiunea obicinuită de toamnă în Poiană a şcolilor noastre medii se va face în cas de timp favorabil Marţi, săptămîna viitoare.

Numiri şcolare. D-l Dr. Alexandru Bogdan a fost angajat profesor suplent pentru limba germană şi română la gimnaziul nostru, ér d-l V. Voinea ca suplinitor pentru orele de limba maghiară la şcola comercială sup. gr. or. română.

Societatea culturală maghiară din Ardeal, cur. oscută sub numirea de »Emke« şi-a ţinut Marţi adunarea comitetului central din Cluşi. Cu această ocaziune s'a raportat, că fondurile numitei societăţi la sfîrşitul lui August s'au urcat la 3,000,567 coróna, așa că ea p'ote cheltui pe an 180,000 coróna, pentru întărirea maghiarismului în părţile ameninţate, cum dice »Ellenzék«. În această şedinţă s'a raportat despre venitele încasate dela diferitele fabrici, cari au pus în circulaţie articole de comorciu cu firma »Emke«. Fabrica de chibrituri din Timişóra, ale cărei cutii de chibrituri purtând marca »Emke« sunt răspândite peste tot locul, a versat la fondul lui »Emke« 2000 coróna, adevă 5% din venitul realizat din aceste chibrituri. O fabrică de scrobéla a versat 270, alta de săpun şi luminări 64 cor. etc.

Cununie. D-l Stefan C. Voicu şi-a serbat Duminică cununia sa cu d-na v. Ida Wagner n. Plank în biserica Sf. Nicolae din Scheiul Braşovului.

O comună românăscă pustiită de foc. Marţi la amiazi s'a iscat în comuna *Bărciamic* din comitatul Hunedórei un foc, care nutrit de un vânt puternic, s'a întins asupra satului întreg. Vântul care începu să sufle, era atât de puternic încât a împărşciat schinteile la mari depărtări, ajungend până la Orăştie, unde s'au aprins 3 case din strada principală.

Pentru masa studenţilor români din Braşov au intrat dela d-l *Ioan G. Stroescu* comersant în Ploieşti 50 coróna; ér d-l *Stelian Mihalovits* bancher în Braşov a donat un scris fonciar urban de Bucuresci 5% în valóre de 100 Lei întru pomnirea de veci a răsosatului d-sale frate *Emanoil Mihalovits*. Primescă generoşii donatori cele mai căldurose mulţamite. — *Diracţiunea şcolilor medii gr. or. române.*

Budapesta contra Vienei. Mai mulţi cetăţeni din Budapesta cerură printr'o petiţie adresată consiliului comunal, ca să se schimb numele »stradei Vienes« (Wienergasse), deórece în Viena nu se află nici o stradă cu numele »Budapesta«. Capitala unгурescă Budapesta n'are nevoie de nimic vienes.

Intórcerea Regelui Carol în ţeră. »Politische Correspondenz« află, că regele Carol al României se va întórcea la Bucuresci în ultimile zile ale lunii lui Septemvrie.

Demisia a doi generali japonesi din cauza tratatului de pace. Se telegrafiază

din Tokio, că generalii *Nodzu* și *Nogi*, șefii armatelor japoneze din Manciuria, *disgus- tați de condițiile tratatului de pace, au demisionat din armată.*

Suspendarea trenului Berlin-București.

Comunicația directă a trenului expres între Berlin și București a fost suspendată via Galiția, din cauza colerei.

Atentat contra unui fost ministru de război. Suplimentele ziarelor parisiene aparute Marți seară, spun, că s'a comis la Peterhof (reședința țarului) un atentat contra fostului ministru de război generalul Sackaroff. »Libre Parole« află din Petersburg, că atentatul contra fostului ministru de război Sackaroff, s'a comis pe când Sackaroff dimpreună cu ministrul Bulgyn, treceau într-o trăsură a Curții prin orașelul Peterhoff, venind dela o audiență pe care o avuseseră la țar. Doi armeni, travestiți ca ofițeri, au aruncat o bombă asupra trăsurii. Sackaroff a fost grav rănit. Bulgyn a rămas neatinț. Trei trecători au fost uciși. Scirea acesta nu e confirmată până acum.

Syon despre sinuciderea lui Komura.

Ziarului »Times« i-se depeșeză din New-York, că se svonesce acolo cum-că Komura, impresionat de tumulturile din Japonia contra tratatului de pace, a încercat să se sinucidă, spintecându-și burta, cum e obiceiul japonez.

Un redactor dela »Giornale d'Italia« a intervievat pe ministrul din Roma al Japoniei în privința scirei că familia lui Komura ar fi fost asasinată de plebe în timpul revoltelor. Ministrul a spus, că nu crede că scirea e adevărată, de ore-ce familia lui Komura locuiesc în palatul ministerului de externe. Komura are nevastă, rude și fii, dintre cari cel mai mare și-a început anul acesta studiile la Universitatea din Tokio.

Un remediu contra colerei. În numărul 37 al »Revistei clinice« berlineze, doctorul I. Stumpf din Würzburg, face o comunicare foarte interesantă și de actualitate asupra întrebunțării avantajioase a prafului său tonic, în mai multe cazuri de coleră. Drul Stumpf a tratat cu praful său mai multe cazuri de coleră în orașelul Nakel. Vărsăturile au încetat imediat după înghițirea prafului și după o jumătate de oră a constat o mare scădere a febrei. Ca simptom important al efectului prafului, e nevoia regulată, de a dormi, ce o simte holericul. Indispensabil pentru efectul remedii și abținerea completă de nutriție și alcool în primele 24 de ore după absorbirea prafului. Drul Stumpf invită pe medici să întrebunțeze remediiu său și să-i comunice numai decât efectele. Prin acest praf, drul Stumpf vrea să acopere bacteriile cu o materie anorganic invariabilă, să le asfixieze, pentru a evita pe această cale mecanică, înmulțirea lor și să stavilească formarea topicului.

Nouele masacre dela Baku. Depeși private sosite din Baku spun, că alaltăeri au fost la Baku noue masacre. Directorul unui diar armean, care se încerca să potolească poporul, a fost pumnulat în mijlocul stradei. Fiica lui a fost batjocurată de tătari, apoi trasă în țepă unde a murit. Masacrele reîncep pe o scară întinsă. Trupele trag mereu focuri asupra mulțimei. Strade întregi și lungi sunt pline de cadavre. O mulțime de oameni duc lipsă de alimente și de apă. Industrialii pentru a pute reîncepe activitatea la puțurile de petrol și de naftă, cer guvernului garanție, că nu se vor pute reînoui revoltele.

Continuarea luptelor între Ruși și Japonesi. Ziarul »Nowoje Wremia« este informat din Gotsjadan, că luptele ruso-japoneze, la aripa stângă, n'au încetat încă. Japoneseii au concentrat mari forțe la flancul drept. În ultimele trei zile s'au dat câte-va lupte între aceste forțe și un corp de câte-va mii de soldați ruși. Rușii au trebuit să se retragă. Câți-va ofițeri și 18 soldați au fost uciși; 190 de inși au fost răniți.

Luptă la granița sërbo-turcă. Din *Semlin* se anunță: Intréga presă sërba cere a se face bine paza la graniță. Din *Kursiumlje* a sosit vestea unui nou atac. De astă-dată o armată regulată turcă a trecut granița în punctul *Vrela*, întărindu-se pe teritoriul sërbo. În urma unei salve reciproce un nizam, și un caporal sërbo au fost uciși. Locuitorii fug în toate direcțiunile. Situațiunea e serioasă. Din *Nis* au fost trimise trupe la *Kursiumlje*, spre a opri violarea graniței. Astăzi se va ține la Belgrad un consiliu de miniștri, în care se va discuta în această privință.

Scufundarea vasului amiralului Togo. Departamentul marinei japoneze anunță, că cuirasatul »Mikasa« a luat foc în noaptea de 10 curent. Causa incendiului este ne-

cunoscută. Înainte ca echipagiul să fie salvat, flacărele s'au întins până la magazia cu praful de pulbere, producând astfel explozie. Au fost 599 victime, printre cari și marinarii altor vapóre, cari au căutat să dea ajutor. S'a deschis o anchetă spre a se afla cauza incendiului.

Concertul Malcher. În fața unui public ales a debutat Marți seară cunoscutul artist în violină d-l R. Malcher, astăzi profesor apreciat la conservatorul de musică din București, în sala hotelului »Central«. Deși căldura neobișnuită, ce domnea în sală, a necesitat pe d-l Malcher ca să-și acorde în vre-o două rânduri în decursul concertării viora, discordându-se cordele, acesta n'a împedecat publicul present, ca să nu potă gusta cu un rar deliciu admirabilele prestațiuni ale cunoscutului artist, cari au eșit la ivelă indeosebi în »fantasia ungerescă« a lui Hubay. Artistul a fost frenetic aplaudat și distins prin oferirea mai multor buchete de flori.

D-șora S. Hackmüller, o cântăreță de operă bine cunoscută publicului brașovean, care a colaborat la acest concert, a surprins prin frumoșele progrese realizate în arta cântării. A cântat foarte frumos. Acompaniamentul la pian l'a susținut cu cunoscuta-i perfecție d-l dirigent P. Richter.

Vapor aruncat în aer. Un vapor necunoscut, de 300 tone, a sosit Marți seară la 7-09 minute pe costa finlandeză în apropiere de Jacobstad. În urma unei cețe foarte dese, vaporul s'a isbit de o stâncă, producându-se explozie, astfel că vaporul a fost aruncat în aer cu tot echipagiul. Vaporul a fost încărcat cu puscă și munițiuni. După explozie, suprafața apei a fost acoperită de pături de puscă, plutind 1500, precum și trei lăși umplute cu revolvere. În vapor au fost găsite de cătră vaporul de salvare stéguri englezești și germane; se presupune, că vaporul purta pavilion american.

Politica externă a Italiei.

După cum am mai amintit, Vineri 8 Sept. st. n. s'a deschis expoziția agricolă italiană în *Desio*, cu care ocaziunii ministrul de externe al Italiei *Tittoni*, a ținut un frumos discurs, accentuând politica păcii, pe care poporul italian trebuie să o urmeze, pentru a-se pute dedica probleme grele economice, care agită viața tuturor popoarelor. Revenim ați mai pe larg asupra acestui discurs.

Cu vorbe aspre a biciuit *Tittoni* politica de stradă a capetelor turburate, »cari, dișe densus, gădesc plăcere în aventuri cari jertfesc demnitatea țerei în schimbul agitațiunilor fără folos și nu pot deosebi prestigiul unei mari puteri de actele nerușinării lor«. Acestea sunt cuvinte amare, spuse în mânia politicianului, care-și vede opera sa patriotică, basată pe o activitate salutară, oprită în drumul desvoltării sale de agitatori nechibzuiți și ușuratici.

În discursul său, ministrul de externe italian n'a intrat în amănuntele politice sale, ci în trăsături mari, luminoșe, a marcat cu o extra-ordinară putere de convingere drumul viitorului, singurul drum, pe care trebuie să umble poporul italian; ér acel drum nu potă fi, decât al păcii. »Politica păcii și a muncii« și-a găsit puternică espresione în vorbirea ministrului *Tittoni*, care represintă ideea unei politici pacifice de mare putere a regatului Italiei, în corpul triplei alianțe, cultivând cu îngrijire relațiuni amicale cu toate statele.

De această idee fundamentală a fost condus ministrul de externe italian în toate afacerile Italiei cu streinătatea și n'a neglijat ocaziunea, când a putut să-și exprime convingerile sale asupra politicii de pace și muncă pentru poporul italian.

Așa și acum cu ocaziunea expoziției agricole *Tittoni* trebuia să releveze importanța unei politici de pace pentru Italia, spre a-se pute în liniște și cu sirguință ocupa de problemele interioare pe terenul economic; trebuia apoi să pedepsască prin cuvinte usturătoare politici agitatorilor, cari duc poporul pe căi nesigure, spre a-și mulțumi poftele de aventurier.

Tittoni e pëtruns de problema menținerii păcii europene și de aceeași idee e condusă și politica externă a Italiei. Pentru poporul italian ca și pentru celelalte popóre ale Europei, cari încă n'au ajuns

la o perfectă bunăstare economică, pacea nu potă fi decât bine-făcătoare. Problemele de ordin economic nu pot fi rezolvate în timpuri de turburări lăuntrice și nici un guvern nu va fi în stare să ducă cu un pas mai departe un popor pe calea progresului, fără sprijinul patriotic al țerei, care trebuie să-și aibă basă în sentimente patriotice, pentru a pute înfrana puterile turburătorilor și pentru a pute oprima excese și nechibzuițele.

O mulțime de probleme mari, cari de multă vreme așteptă rezolvare din partea tuturor bărbaților cu vederi sănătoșe, vor trebui acum deslegate cu concursul tuturor partidelor politice, de aceea d-l *Tittoni* a declarat, că ia asupra sa pe deplin răspunderea pentru o politică durabilă, liniștită, unitară și înainte de toate cu caracter pacinic. — (>Conserv.<)

Sinuciderea unui Macedo-Român în București.

Un tînăr de 28 ani, fost director la o școlă primară în Macedonia, cu numele *Take Șebe* s'a sinucis zilele acestea cu revolverul la cafenua Burssei din București în împrejurări foarte tragice.

Contra nenorocitului tînăr se lansase un decret de expulsare pe motiv, că ar fi »periculos siguranței statului«.

Șebe a fost corector la diferite diare, între cari și la »Țara« — și »L'Ind. Roum.«, spune că la acest diar a ajuns în posesiunea unor secrete compromițătoare pentru un personagi influent, grec de origine. Acesta a căutat să se debaraseze de Șebe și prin intervenția lui a fost numit profesor la școlă comercială din *Berat*. Șebe însă n'a vrut să plece și atunci a armat expulsarea.

Sinuciderea s'a întemplat Duminecă. Șebe — scrie »L'Ind. Roum.« — a cerut de la agentul polițienesc să-l însoțească acasă, pentru a-și aduce lucrurile în ordine. Aici și-a luat ceva bani și un revolver, apoi se rógă să fie condus la cafenua Burssei. Aici Șebe comunică prietenilor săi, ce i-s'a întemplat și adăogă: »Să nu se ducă că un grec ordinar a reușit să espulseze pe un Macedo-Român din patriamumă« și dădu prietenilor cheile și geamantanul.

— Ei bine, nu iai geamantanul cu tine? întrebare prietenii.

— O să vedeți.

Peste câteva minute, tînărul se duse la closet și cu spatele răzimat de ușă, așa ca să nu potă intra nimeni, și-a descărcat un glonț în inimă. El a fost transportat la spitalul Colțea, unde în scurt timp își dădu sufletul, putënd încă să pronunțe numele personagiului, care l'a nenorocit.

Inmormântarea s'a făcut fără preot, de ore-ce societatea macedo-română n'a vrut să scotă certificat, că Șebe a fost nebun, ér metropolia n'a putut permite să i-se facă ceremonie bisericescă. Un institutor a rostit deci »Tatăl nostru« și »Credul«, ér *Nicolae Furcă* redactor al diarului »Românul de la Pind« a rostit o scurtă cuvântare.

Diarele liberale sunt indignate și numesc pe d. *Papamihalopol*,—directorul diarelor »La Roumanie« și »Țara«, și deputat,—ca pe acel personagi, al cărui interes ar fi fost să îndepărteze pe Șebe din România cu ori-ce preț, chiar și prin expulsare.

Marele cutremur din Calabria.

Ziarul »Lokalanzeiger« primesce dela corespondentul său din *Monteleone* următoarele amănunte asupra devastărilor îngrozitoare, cauzate de cutremurul de pământ din 8 Septemvrie n.:

În comuna *Piscopio*, ca și în alte comune atinse de catastrofă, și-au pierdut viața apröpe exclusiv numai femei. Comunele aceste sunt de un timp încöce locuite numai de femei, deoarece bărbații și feciorii sunt duși la America.

Cea mai teribilă privelisce o oferă însă comuna *Zammario*. Un foc de granate

de mai multe ore n'ar fi putut cauza o devastare mai cumplită. Aici n'a rămas o petără peste cealaltă. Un chaos ne mai pomenit. Traversând străđile, decă mai potă fi vorba aici de străđi, trebuie să treci cu pericol de viață peste dărâmături, cari se înalță ca nisce deluri. Locuitorii din *Zammario*, când au simțit primul cutremur, s'au gândit mai întâiu la chipurile sfinte din biserica lor, pe cari luându-le de pe păreți le-au dus afară pe câmp. De abia după acesta s'au cugetat la avutul lor, pe care însă, fiind prea târziu, nu l'au mai putut salva. — Am întâlnit o femeie — scrie corespondentul — care desvâind dintr'o bucată de pânzătură chipul sfânt al maicei Domnului, își arăta plângënd, că o mână a copilului sfânt este ruptă. În comuna *Zammario* sunt 74 morți și 15 răniți.

Alte telegrame spun, că cu totul 34 de comune și sätulețe au fost încercate de desastrul cutremurului. 60,000 de oameni și potă și mai mulți au rămas fără case și curte. Mai multe mii zac răniți în barace improvizate afară pe câmp. Mulți vor sucumba în urma rănilor primite. Cei sănătoși séu mai ușor răniți nu sciu din ce să se hrănescă, neavënd pâne, nici lucru. Ajutöarele, ce s'au votat, nu ajung nici pe departe să pună capët miseriei cumplite.

Telegramele de eri mai aduc încă următoarele amănunte:

Regele a vizitat Miercuri după amiază câte-va sate devastate. După ce a traversat *Tropea*, s'a urcat pe yachtul regal îndreptându-se cătră *Stromboli*. Poporațiunea înspăimântată de cutremur este acum mult mai liniștită. Mai toate cadavrele au fost îngropate. S'a început a se construi colibe. În apropiere de *Monteleone* s'au constatat 609 morți.

Construcțiunea caselor de lemn se operază cu mare activitate. Biurourile publice au reînceput să funcționeze, unele prin mijlocul stradelor, altele prin antreurile caselor. Se anunță, că regele va visita Joi orașul.

Camera de comerțiu a votat 6000 lire, invitând și pe celelalte Camere de comerțiu d n Italia să concureze la opera de caritate.

Un nou cutremur s'a produs Marți la *Bisignano*. Sunt 41 de comune, cari au suferit stricăciuni. Până acum s'au constatat 47 morți. Populația continuă să dormă sub cerul liber.

Regele continuă a vizita satele din *Calabria*, distruse de cutremur, fiind primit pretutindenă cu entusiasm. Papa, regina vëduvă *Margareta* și ducele de *Aosta*, au trimis sume de bani pentru ajutorarea celor păgubiți.

Literatură.

În editura librăriei *Zeidner* a apărut »Dicționar româno-german«, a doua ediție prelucrată, în preț de cor. 4.50, precum și »Vocabular german-român« în preț de cor. 3.60.

ULTIME SCIRI.

Viena, 13 Septemvrie. Tratările între *Corónă* și coalițiunea maghiară se vor începe în decursul acestei săptămâni. Basa pe care se va încheia un compromis între *Corónă* și coalițiune nu e cunoscută încă. E fapt însă, că coalițiunea s'a apropiat mult de punctul de vedere al *Corónei*. Se crede, că persóna, pe care va auto-risa-o *Corónă* se negocieze cu coalițiunea, va fi *Coloman Szell*. Decă *Szell* va refusa acesta, va fi chemat contele *Andrassy* eventual *Francisc Kossuth* la palat.

Budapesta, 14 Sept. Comitetul diriguitor al coalițiunii susține decisiunea cu privire la reforma electorală, în virtutea căreia, decă va veni pe tapet cesțiunea votului universal, fiecare partid va lua pozițiune, fără a jertfi acele promisiuni naționale și social-politice, pentru cari a primit mandatul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.		Impr. căil. fer. ung. în argint 4% . . . 96.85
Din 13 Septemv. n. 1905.		Bonuri rurale croate-slavone . . . 96.95
Renta ung. de aur 4% 115.95		Impr. ung. cu premii 221.25
Renta de corone ung. 4% 96.95		Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 166.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2% . . . 87.85		Renta de hârtie austr. 4 2/10 . . . 100.55
		Renta de argint austr. 4 2/10 . . . 100.50

Renta de aur austr. 4% 119.65	Acții de-ale Băncii austr. de credit . 681.—
Renta de corone austr. 4% 100.65	napoleondori 19.00
Bonuri rurale ungare 3 1/2% 92.65	Mărci imperiale germane 117.35
Losuri din 1860. 161.50	London vista 239.90
Acții de-ale Băncii austro-ungară . . 16.45	Paris vista 95.25
Acții de-ale Băncii ung. de credit . 794.—	Note italiene 95.35

CONVERSIUNEA

Rentei 5% amortibilă din 1881/8 și din 1892/3 Rentă 4% amortibilă.

Referindu-ne la publicațiunea Ministeriului de Finance apărută în Monitorul oficial No. 116 din 25 August 1905 prin care se chiamă la rambursare toate titlurile de Rentă 5% din 1881/8 rămase în circulațiune, oferim detentorilor de Rentă 5% amortibilă din 1881/8 și de Rentă 5% din 1892/3 încă odată Conversiunea acestor obligațiuni în următoarele condițiuni modificate:

Detentorii sus ășelor Rente, care doresc să facă uz de facultatea de conversiune, trebuie să prezinte titlurile de convertit cu începere dela data aparițiunei acestei publicațiuni până Joi 15/28 Septemvrie 1905 inclusiv la următoarele case:

în București: **Banca Națională a României**
și **Banca Generală Română.**

în Brăila, Craiova, Galați, Iași, Bacău, Bârlad, Botoșani, Buzău, Călărași, Caracal, Constanța, Dorohoi, Fălticeni, Focșani, Giurgiu, Piatra N., Pitești, Ploesci, R. Vâlcei, Roman, Slatina, Tecuci, T. Jiu, T. Vestii, T. Măgurele, T. Severin, Tulcea la sucursalele și Agențele Băncii Naționale în orele obișnuite de serviciu.

Conversiunea se efectuează din ordinul Guvernului Român prin aplicarea unei stampile.

Ca primă de Conversiune prezentatorul primesce 10% din valoarea nominală a obligațiunilor 5% aduse spre conversiune, în obligațiuni 4% ale împrumutului din 1905 cu cupone de dobândi curgând dela 1 Octomvrie 1905. Primele care nu se pot plăti în obligațiuni de aceste, se vor achita în numerar pe cursul de 91¹/₈.

Obligațiunile 5% ale împrumuturilor din 1881/8, ce urmează a se stampila, trebuie să poarte cuponul de 1 Aprilie 1906, ér acelea ale împrumuturilor din 1892 și 1893 cuponul de 1 Ianuarie 1906.

Depunătorii obligațiunilor vor primi la timp, în conformitate cu publicațiunile ce se vor face, foi de cupone împreună cu talonul lor.

Depunătorii de obligațiuni din emisiunile 1892 și 1893 vor primi, în afară de prima de conversiune mai sus menționată, și dobânda de 5% pentru trimestrul dela 1 Iulie până la 1 Octomvrie 1905.

Depunerea titlurilor de convertit se va face, séu imediat séu în termen de patru săptămâni dela expirarea termenului de depunere, în cazul în care purtătorul titlurilor ar depune o cautiune de 5% în numerar séu în efecte publice admise de Banca Națională la împrumuturi calculate după cursul ăilei.

Prezentatorul titlurilor le conversiune primesce o adeverință, contra cărei i-se restituie după 15 ăile obligațiunile stampilate, precum și prima în obligațiuni din noua Rentă 4% și diferența în numerar.

Formularele necesare se găesc la Banca Națională a României și la sucursalele și agențele ei, precum și la Banca Generală Română.

București, ^{30 August} 12 Septemvrie 1905.

Banca Națională a României.
Banca Generală Română.

AVIS!

Un tinér român capace a conduce o cancelarie notarială, pre lângă condițiuni favorabile, află aplicare imediată în cancelaria subscrișului.

Benic, (Benedek) 5 Sept. 1905.

per Tôvis, **Aron Bětėcui,**
(com. Albei-inf.) notar cercual.
(1848) 5—5

In cancelaria subscrișului găesc aplicare cu 1 Octomvrie a. c. un **candidat de avocat** român, cu praxă bună și pre un timp mai îndelungat. — Condițiunile după invoice.

Dr. V. Pahone, avocat.
3—3, 1852. Beszterceze.

Copiilor precum și adulților un neprețuibil dar dumnezeesc!

Izvorul „GLORIA” de Arkos

in fer și lithiu-hydrocarbonic foarte bogată
apă minerală medicinală

de un efect miraculos, necauând iritațiuni de sânge și unflături la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber și în săruri mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905).

Apa minerală „Gloria” este un remediu de cură foarte prețios, care stărnesc pofta de mâncare și înlesnesc mistuirea de mine, promovédă secrețiunea udului și acréla udului, în mod frappant și influențéază membrele flegmatiche ale organelor respirătoare, circulațiunea sângelui și activitatea nervilor întrun mod surprinzător.

Tot așa și pentru copii în ori-ce etate este apa minerală „Gloria” deosemena o beutură foarte prețiosă, dorită instinctiv de dînșii, care favorizează sănătății lor în modul cel mai îmbucurător.

Bent cu Sămpanie, cu vin séu cu bere, apa „GLORIA” va paralisa efectul amețitor ale acestor beături mai ales asupra creierilor și a nervilor de multe-ori foarte vătămător, sub ori ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuțios mé simt deci obligat a publica, că ori și cine cătră sine, părinții însă și cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijență, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală și într'adever binecuvântată apă minerală, care se manipulează la izvor, — pe cât stă în putința omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în Brașov, Str. aței nr. 6,

(vis-à-vis de SCHWARZBURG),

unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apa minerală „Gloria” pentru 20 filleri,
” ” ” 1/2 ” ” ” ” 14 ”

Josef György,

administrațiunea izvorului „Gloria” de Arkos.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame al lui

N. P. GOLDMANN Brașov

Confecțiuni de bărbați

Têrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de Dame

Têrgul Inului Nr. 28.

În sezonul de primăvară am dovedit On. public, că în piața locală am fost cel mai ieftin și am fost superior ori cărei concurențe!

Pentru că de când există prăvălia mea, mi-am procurat depositul meu de haine tot-déuna cu bani gata.

De ce? haine bune, durabile pentru școlari,

cu garanție de un an, veritabile, originale indigene de Zsolna și Gács numai la mine se pot afla.

Haine gata după modă, pentru bărbați și copii, precum și Paltone de toamnă și iarnă, înlocuesc cu desăvêșire hainele de comandă, de-ore-ce se confecțiunează sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă, din stoffe curate de lână, cu accesorii de cele mai durabile.

În depositul meu se află pentru agronomi, neguțători **Surtuce** veritabile din piele de capră Danesă cu căptușală de blană și ștofă, Raglane, Derbi, de vênat, Paltone preoțesti. — Cu deosebire mare deposit în Blane de călătorie și pentru oraș. **Costume** de patinat și deosebit **Surtuce** de patinat cu căptușeli din ștofă și blană.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și Domnișore.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprinzătoare.

Rogându-mé de sprijinul Onor. public, sunt cu tótă stima

N. P. GOLDMANN, Brașov, Têrgul Inului 28 (palatul Czell).